

Demény Péter

Hazám

1.

„Temetni jöttem hazám, nem dicsérni.”
Nem válik be a régi fordulat.

Temetni?! Hiszen halva született,
bennem, nekem, velem és általam.

Általam is, ezt azért ne feledjük.

Meg nagy- és déd- és ükapám által,
kik bevették a régi hülyeséget
és nagy magyarok, összeegyesültek
kívántak lenni mindig s mindenáron.

Az árat megfizettük, szó se róla,
s felmenőim is megfizették persze,
mikor nyálas, beképzelt nyikhajok
jöttek le gyorsan rendet tenni nálunk,
és megbánták szegény erdélyiek,

hogy csodákat vártak a pestiektől,
s hogy gondoltak bár az egyesülésre.

(Akkor már inkább így, ahogy vagyunk:
ott születtem, ahol gyűlölnék engem,
s én is ott őket, ahol ők születtek.)

Hazám hát nincs: túl fennkölt ez a szó,
és túl meleg, hogy jelentene bármit,
nekem, aki a hidegben születtem,
és ritkán érzem még a langyost is.

(Olyankor viszont elviszi a ritmust.)

Nem nevezhetem hazámnak, ahol
belémlövetne minden senki hadnagy,

ha felfordulás lenne bármiért.

És nem nevezhetem hazámnak azt sem,
ahol romának szólítanak engem,
s tán nem is tudják, hogy magyar vagyok,
ha piros vagy hupikék is a plecsnim.

De talán jó így: másképp csak úgy élnék,
problémátlanul, patetikusan,
mint akinek nincs kérdeznivalója,
mert megvan neki mindig mindene.

Hazám, hazám, még gondolkodom rajtad:
így értelme van minden pillanatnak.

Néha arra ébredek hogy az ablakunk alatt
a fán dermedt vigyorú patkányok lógnak,
vagy hogy figyelnek minket valakik.

Egyelőre csak éjszaka, persze,
nincs is miért félni, belátom.

A feleségem vasal, azt mondja,
hogy is ölhetné meg bárki a kislányunkat,
nem látom, milyen édes.

A patkányok szürkék, mint az ég, ha
rossz idő van.

Gábor Miklós: Hamlet-variáció,
1962.